

Malo ne jedno leto je uredoval „*Ljubljanski Časnik*“ (1850) in sodeloval pri nemško-slovenskem slovarji Wolfvem (1860). „*Pratiki*“ je zlagal navadno gâsla, zastavice in vremenstvo. Potočnik je bil široko izobražen mož in izveden v vseh strokah. Govoril je mnogo jezikov, a slovanska narečja so mu bila prirojena in priljubljena. Ko se je uvela 1848. l. slovenščina v srednje šole, naprosili so Potočnika, da spiše pripravno slovnico. Spisal jo je naglo (*Grammatik der slowenischen Sprache*, 1849), zato ima marsikake nepopolnosti. Zboljšan pa je drugi natis 1858. l. Spisal je ali uredil še več drugih šolskih knjig. Leta 1866. je ustanovil v Šent-Vidu „narodno čitalnico“. Naredil pa je blagi mož še mnogo več. Bil je poseben prijatelj petja in kot stolni kaplan v Ljubljani je storil mnogo za povzdigo cerkvenega petja. Blaž Potočnik je bil resnično pobožen duhovnik, zvest državljani avstrijski, ljubezniv prijatelj in dober tovariš, učen in moder Slovenec.

Jože Bugar je umrl kot župnik v Šmartnem pri Litiji 1870. l. ter je slôvel kot hud Metelkovec. Pisal je zvečine v „metelčici“ in prevel več povesti Kristofa Šmida v lepej slovenščini.

To so bili poleg nekaj drugih glavni branitelji in čestitelji „metelčice“.

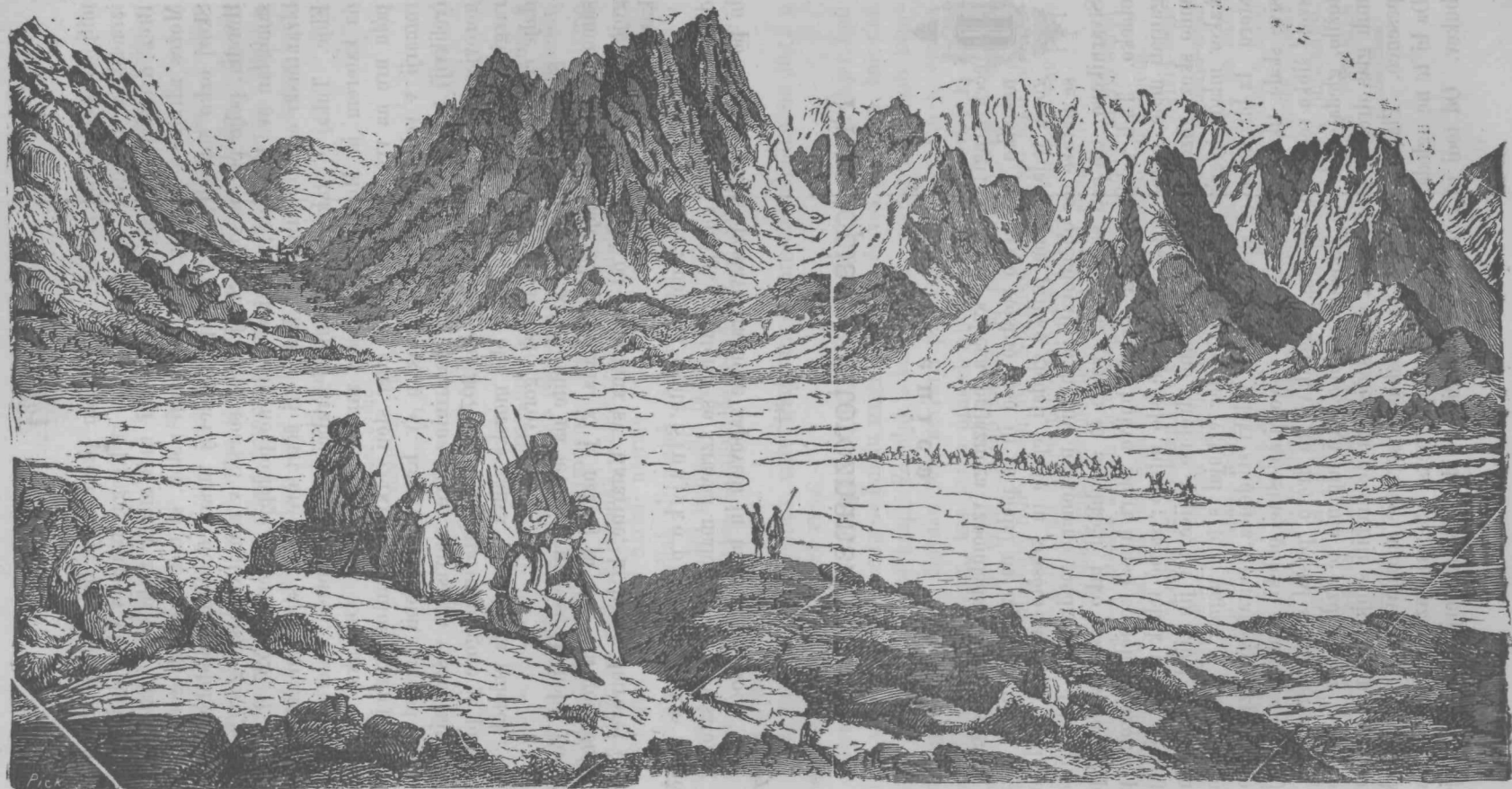
Pozdravlja te

P. B.

Sinajsko gorovje in gora Horeb v Arabiji.

Petrejske Arabiji na južnem oglu sinajskega ali petrejskega polotoka, ki je večinoma pust in skalovit, nahaja se gora Horeb, ki vam jo kaže denašnja „Vrtčeva“ slika. Dobro vem, da ga ni med vami, ki bi ne bil slišal še nikoli tega imena, posebno med ónimi, ki hodite v šolo. Naj vas le nekoliko spomnim zgodeb sv. pisma stare zaveze, posebno na óno znamenito zgodbo o Mozesu, ko je pasel Jetrove ovce. Zgodba se pričenja s sledečimi besedami: „Ko je Mozes necega dne gnal ovčjo čredo daleč v puščavo, prišel je do gore Horeb. Tu se mu prikaže Bog v ognjenem grmu. Mozes se čudi, da grm gori, pa ne zgori. Stopi bliže k grmu, ali Gospod mu reče iz gorečega grma: Ne bližaj se tù sèm! Sezuj poprej svoje črevlje, zakaj kraj, na katerem stojiš, sveta je zemlja. Jaz sem Bog tvojih očetov! i. t. d.“ — V tej prelepej zgodbi ste najpred slišali o gori Horeb, katero Mozes „božjo goro“ imenuje, ker se je pozneje na jednom vrhu ali odrastku rečene gore, in to na gori Sinaji, Bog prikazal izraelskemu ljudstvu in mu dal deset zapovedi. Sinajski ali petrejski polotok leži v podobi trikota ob sueškem in akabskem zalivu, v katera se rudeče morje proti severo-vzhodu in severo-zahodu izteka. (Vzemite v roke zemljevid prednje Azije in našli bode te takój sinajski polotok na jugovzhodu od Palestine.) Ves ta trikot, ki se zajeda v rudeče morje, imenoval se je v starem veku skalovita Arabija (Arabia petraea). Na južnem oglu rečenega polotoka se razteza velikansko sinajsko gorovje s premnogimi razrastki, mej katerimi sta za nas posebno znamenita dva vršaca, severni in južni. Severni vršac sinajskega gorovja je Horeb (zdaj Ras es-Sufzafeh), južni pa Sinaj (Dschebel Muza, Mozesova gora). V znožji Horeba se razteza velikanska planjava, ki meri preko dva

Gora Horeb v Arabiji.

miljona kvadratnih metrov, in na tem prostoru je bajè šatoril glavni del izraelskega ljudstva, ko je šlo preko rudečega morja v obljubljeni dežel. Brez dyombe so Izraelci na tem kraji tudi molili zlato tele, katero jim je Mozes zdobil v prah in vrgel v bližnji potok, ki teče v znožji gore Horeba. Skozi ozko sotesko, ki jo vidite na levi strani denašnje podobe v znožji Horeba, pelje pot na goro Sinaj. V tej soteski v znožji Sinajske gore se nahaja samostan sv. Katarine, trdnjavi podobno poslopje, katero je 527. l. ustanovil bizantinski cesar Justinijan. Dobro tri četrt ure višje stoji samostan svetega Elije. Tukaj — takó pripovedujejo Arabci — stoji cipresa, katera kaže kraj, na katerem je Mozes prejel deset zapovedi od Bogá. Od tukaj se pride v pólu ure na vrh Sinajske gore, kder stoji cerkvice, kamor potujejo pobožni romarji v velikem številu. Samostan sv. Katarine je dobil ime od ostankov (relikvij) te svetnice, ki so je s Katarinine gore, najvišjega vršaca sinajskega gorovja (2650 m), prenesli tu sém 307. leta. S Katarinine gore je prekrasen razgled po vsem polotoku, čez oba morská zaliva, ki oblivata polotok, in še dalje čez na afrikansko in arabsko gorovje.

Severo-vzhodna gora, ki jo vidite na levo, imenuje se Dschebel ed-Deir, samostanska gora, bajè od samostana, ki je nekda tu stal. Ta gora se vzdiguje na vzhodnej strani od samostana sv. Katarine, ki leži v Jetrovej dolini, katera jo loči od Horeba.

V znožji sinajskega pogorja vidite Sinajsko puščavo, rekše različne doline v sinajskem gorovji, v katerih so Izraelci malo ne vse leto šatorili, da bi po Mozesu prejeli postave, različne zapovedi in naprave od Bogá.

I. T.

— x —

Prirodopisno-natoroznansko polje.

P e n i c a.

Bécek dragi! Kadar si kakega prijaznega vzpomladnega jutra ostavil za nekoliko časa svojo rojstno hišo in se podal na izprehod tjá v bližnji gozd, tedáj si imel priliko gledati lepoto in krasôto ravno prenavljajoče se narave ter občudovati in hvaliti neskončno modrost in dobrotljivost Stvarnikovo. Ob poti so zeleneli grmiči in se oblačili tako rekoč v novo lepšo obleko. Tudi velika drevesa, debele bukve, stari hrasti so jeli polagoma poganjati male, nežne popke. — Vse je bilo mirno; samó lehak vetrič, pihljajoč milo skozi gozd, premikal je lahno drobne vejice ter jih zibal in objemal, kakor mlade hčerke matere narave ter vzbujal s tem nemir v zračnem prostoru. Iz bližine so se slišali šumeči valčki studenca, izvirajočega izpod visoke sive skale, tik katere je stala vrba v svojej žalostnej obleki, v enomer povešajoč svoje šibke vejice in mladike. Zagledavši to drevo, postal si in v srci se ti je tožilo, gledajočemu to žalostno podobo. Ali hipoma te vzdrami iz te jadrnosti mili glas drobne ptice, ki na vrbi sedeč, začne drobiti svojo jutranjo, milobno pesenco. Plaho se zganeš ter poskušaš skrivaje spoznati to drobno pevko. Da bi te ne ugledala in ne zbežala, stopiš nekaj stopinj nazaj za staro grčavo bukev. Od todi jo vidiš drobno pevčico, vidiš kakšno perje ima, čuješ njen